

Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg

Holmens Kanal 22
1060 København K
Telefon 33 92 93 00
sm@sm.dk
www.socialministeriet.dk

Sagsnr.
2018 - 2452

Doknr.
568221

Dato
25-04-2018

Vedlagt sendes hørings svar fra Børnerådet samt et hørings svar fra forældrebestyrelsen i daginstitutionen Grønnebakken i Gentofte Kommune til Folketingets Social-, Indenrigs- og Børneudvalg vedrørende forslag til lov om ændring af dagtilbudsloven og lov om folkeskolen (Styrket kvalitet i dagtilbud, øget fleksibilitet og frit valg for forældre) (L 160).

De to hørings svar blev fremsendt til ministeriet efter udløb af høringsfristen den 22. oktober 2017.

Jeg skal beklage, at de to hørings svar ikke blev fremsendt til udvalget sammen med de øvrige hørings svar til lovforslaget.

Med venlig hilsen
Mai Mercado

Bilag

Bilag 1: Børnerådets hørings svar dateret den 14. november 2017

Bilag 2: Hørings svar fra forældrebestyrelsen i Grønnebakken, modtaget den 24. oktober 2017.

Bilag 1: Høringssvar fra Børnerådet

14. nov. 2017
j.nr. 3.1.6 / sgh

Børnerådets kommentarer til Forslag til Lov om ændring af dagtilbudsloven

Børnerådet ønsker at kvittere for de tanker om **legens grundlæggende betydning for børns sociale og læringsmæssige udvikling**, som er lagt til grund for det nye lovudkast.

Det er af stor betydning, at der nu – gennem de nye læreplaner og Fælles mål - skabes en tydelig **udviklingsmæssig sammenhæng** i børnenes sociale og læringsmæssige udvikling. Ved at opbygge et "fælles sprog" og et fælles mindset skabes forhåbentligt også bedre overgange mellem dagtilbud og skole og mellem de enkelte dagtilbud.

I lovtæksten henvises til **et bredt læringsbegreb**, som forsøges præciseret ved at nævne den kropslige, motoriske, sociale, emotionelle og kognitive læring.

Børnerådet kunne godt ønske, at det – især for de 0-2 årige – blev præciseret, hvor vigtig ro, omsorg og glæde er for børnenes muligheder for at udvikle trygge og tillidsfulde relationer.

Børnerådet ser det som en god idé, at der udarbejdes forskellige **læreplaner**, så 0-2 års børnegruppen har én læreplan og 3 år og frem har en anden. På denne måde kan man både inddrage omsorgs- og tilknytningsdelen hos de små og tage højde for, hvad de forskellige aldersgrupper kan/skal inddrages i.

Børnerådet er glad for, at det eksplicit skrives, at der skal etableres et godt pædagogisk læringsmiljø gennem hele dagen. Dagtilbuddene har i vid udstrækning arbejdet struktureret med læreplanstemaerne, men alle overgange mellem dagens rutiner har der ikke været særligt fokus på. Derfor ses ofte, at legeplads tid er "gør hvad du har lyst til", overgange fra fx spisning til at tage tøj på er uorganiseret og kaotisk, at der sidst på dagen ikke er en plan, men bare ventetid på afhentning, at afleveringssituationer om morgenen håndteres meget forskelligt etc. Ved at indtænke de dagligdags rutiner vil meget tid formentlig kunne gøres mere trygt og udviklende.

Børnerådet finder det meget vigtigt, at det eksplicit skrives, at man i den pædagogiske læreplan skal beskrive, hvordan man også tager hånd om de udsatte børn.

Børnerådet er godt tilfreds med, at der er fundet midler til **efter- og videreuddannelse**. En styrkelse af pædagoguddannelsens fokus på det samme brede læringsbegreb, på tidlig indsats og forståelse for særligt udsatte børns udviklingsmuligheder, kan dog næppe opfyldes indenfor de afsatte midler.

Børnerådet bifalder

- Forældres ret til at blive stående på **venteliste** til den institution, de primært har ønsket.
- Muligheden for tilskud til **pasning på skæve tidspunkter**. Man skal dog være opmærksom på, hvordan det pædagogiske tilsyn skal føres, når man samtidig er fritaget for udarbejdelse af pædagogisk læreplan.
- Forældres mulighed for at vælge en **deltidsplads**, i forbindelse med barselsorlov.
- At kravene til de private pasningsordninger underlægges samme krav og forventninger til arbejdet med læreplaner, som i de kommunale og selvejende dagtilbud.

I lovforslaget lægges op til, at de **SFO/fritidstilbud**, der modtager kommende skolebegyndere omkring 1. maj, enten skal arbejde videre med læreplanstemaer fra dagtilbuddet eller Fælles mål for børnehaveklassen (i perioden fra 1. maj til 1. august). Tanken bag dette, er positiv, fordi man herved pointerer, at børnene ikke skal befinde sig i 3 måneders "overgangstomrum". Men, der er alligevel en del udfordringer forbundet med forslaget: Børnene kommer – i hvert fald i de store byer – ofte fra flere forskellige børnehaver, hvorved der kan være arbejdet helt forskelligt med læreplanstemaerne. Det vil således kræve et større detektivarbejde for SFO-medarbejderne, at finde ud af, hvad der har været arbejdet med, og hvad de så kan/skal arbejde med.

Ved at bede dem følge børnehavekompetenceområderne vil det kræve at SFO og børnehaveklasselærere er enige om, hvad det er SFO'en skal arbejde med, så man sikrer koordination.

Et alternativ forslag kunne være, at man beder SFO'erne arbejde målrettet med det sociale curriculum, dvs. tage udgangspunkt i, at børnene øver sig i at være "en klasse", lærer hinanden at kende, hvad det vil sige at være en del af en gruppe, vente på tur, udsætte behov etc. – dét, man kunne kalde at blive "skoleparat". Man har – i de 2-3 måneder inden skolestart - en unik mulighed for, at arbejde med netop dette vigtige fokus, som så mange børn snubler over i skolestarten. Børn, der skal starte i privatskoler eller som er tilflyttere, vil blive i børnehaverne til 1. august, og de får dermed ikke samme muligheder.

I lovforslaget står, at Børne- og Socialministeren gennem bekendtgørelse kan fastsætte 2 mål pr. læreplanstema.

Børnerådet finder, at dét er et unødvendigt tiltag. Gennem lovgivningen om læreplanstemaerne (kompetenceområderne) og udarbejdelsen af vejledninger til Masterplanen sender man et klart signal om, hvad der bør være i fokus. Herudfra bør det være kommunerne, der udmønter retning/indsatsområder, og de lokale ledere (som kender børnene og forældrene), der mere præcist opstiller de mål, der skal arbejdes efter.

Det er dejligt at se, at der ikke lægges op til yderligere dokumentation, end det man allerede har i dag.

Afslutningsvis tilslutter Børnerådet sig vigtigheden af mere forældreinddragelse og forældresamarbejde. At forældre både oplever et øget fokus på samarbejdet omkring deres eget barn, og at de oplever deres barn som en del af et fællesskab igennem de mange timer i dagtilbuddet, er af største vigtighed.

Med venlig hilsen

Per Larsen
Formand f. Børnerådet

Lone Beyer
Næstformand

Annette Due Madsen
medlem af Børnerådet

Lisbeth Sjørup
Sekretariatschef

Bilag 2: Høringssvar fra forældrebestyrelsen i daginstitutionen Grønnebakken.

Forældrebestyrelsen i Grønnebakkens bemærkninger til Udkast lovforslag om ændring af dagtilbudsloven (Styrket kvalitet i dagtilbud, øget fleksibilitet og frit valg for forældre m.v.) i høring.

Styrket kvalitet i dagtilbud (punkt 3.1)

Indledningsvis har forældrebestyrelsen i Grønnebakken særligt bemærket, at det direkte fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at der ikke skal indføres yderligere dokumentationskrav, registrering og procedurer mv. for dagtilbuddene oppefra, dette kan forældrebestyrelsen kun støtte.

Forældrebestyrelsen skal dog samtidig bemærke, at en styrkelse af dagtilbuddenes evalueringskultur i et eller andet omfang må betyde en større administrativ byrde for både personalet og ledelsen i det enkelte dagtilbud i hvert fald i opstartsfasen – også selvom der er lagt op til en høj grad af frihed i forhold til dokumentation og evalueringsform. Dette må givetvis antages at tage fysisk "voksens tid" væk fra børnene. Forældrebestyrelsen ønsker derfor at gøre opmærksom, at der på dette punkt må ligge en økonomiske merudgift, som aftaleparterne bør være særlig opmærksom på. Forældrebestyrelsen er dog meget positiv overfor aftaleparternes fokus på styrkelse af det pædagogiske arbejde herunder særligt muligheden for lokal udfoldelse.

Forældrebestyrelsen er også positiv overfor en større fokus (herunder systematik) ved overgangen mellem dagtilbud til skole og fritidstilbud. Der er i forvejen et rigtig fint samarbejde mellem Grønnebakken og skolerne i Gentofte Kommune, men en mere systematisk tilbagemelding fra skolerne efter skolestart til Grønnebakken vil understøtte institutionens arbejde i endnu højere grad. Det skal i den forbindelse også bemærkes, at Grønnebakken allerede benytter sig af lokalsamfundet i form af bibliotek til Play and Learn, og dette kun kan anbefales til andre dagtilbud.

Forældrebestyrelsen kan også kun tilslutte sig, at der i formålsbestemmelsen bliver indskrevet "legen" som et grundlæggende princip i det pædagogiske arbejde.

Endvidere er forældrebestyrelsen meget positive overfor en udviklingen af forældrebestyrelsens kompetenceområde, således at forældrebestyrelsen i højere grad også er involveret i børns læring på tværs af dagstilbud og hjem. Det skal i den forbindelse nævnes, at forældrebestyrelsen allerede i dag har et godt og

konstruktivt samarbejde med Grønnebakken's ledelse og personale.

Øget fleksibilitet for forældre på barsels- eller forældreorlov (pkt. 3.2.2.)

I forhold til muligheden for deltidsplads i et dagtilbud i forbindelse med barsel og forældreorlov er forældrebestyrelsen bekymret for, at dette vil skabe en uforholdsmæssig stor administrativ byrde for ledelsen i det pågældende dagtilbud, blandt andet, fordi det vil kræve en øget fleksibilitet i personalegruppen. Personalets arbejdstid er afhængig af børnesammensætningen, og det vil således potentielt kræve en ændring af deres arbejdstider og dermed også en usikkerhed for dem.

Denne fleksibilitet hos personalet vil potentielt medvirke til dårligere arbejdsforhold for personalet. Forældrebestyrelsen ser i forvejen en personalegruppe, der i hverdagen udviser høj fleksibilitet for at få dagligdagen til at hænge sammen.

Det vil ligeledes være en budgetmæssig udfordring forbundet med opgaven, da en barsel og derved deltidsplads ikke kan varsel med eksempelvis et års varsel. En løsningsmodel kunne være, at man under barsel og forældreorlov kunne søge om tilskud til en fuldtidsplads, således at institutionernes økonomiske ramme ikke bliver ændret i forbindelse med deltidspladser grundet barsler.

Forældrebestyrelsen er i nogen grad bekymret for, at det pædagogiske arbejde, da det vil være forskelligt hvordan den enkelte familie ønsker at udnytte de 30 timer, og derved kan det være svært for personalet at planlægge dagens aktiviteter, eksempelvis heldags ture m.m. Udfordringen for det pædagogiske arbejde afhænger i høj grad af, hvilke rettigheder der tildeles den enkelte familie på barsel i forbindelse med deltidspladsen. Skal det enkelte "deltidsbarn" have ret til at deltage i alle aktiviteter, således at alle aktiviteter skal tilbydes på dage, hvor "deltidsbarnet" er tilstede?

Forældrebestyrelsen ønsker generelt at bemærke, at det er forældrebestyrelsens opfattelse, at familier med en forælder på barsel allerede i dag ændrer deres brug af daginstitutionstilbud ved at give søskendebørnene kortere dage eller flere fridage. Dette sker både systematisk og mere spontant. Personalet er således vant til at håndtere det ændret behov, men forskellen er, at daginstitutionen i dag kan planlægge ugens aktiviteter uafhængig af forældrenes "spontanitet." Der er således en vis frihed for daginstitutionen, som dog inddrager antallet af børn de enkelte dag i deres aktivitetsplanlægning.

Generelt har forældrebestyrelsen ikke oplevet et udtalt behov for en deltidsordning i forbindelse med barsel, og den fleksibilitet

som aftaleparterne ønsker at opnå eksisterer allerede i dag – på nær den økonomiske del i form af reduceret forældrebetaling.

Sidstnævnte mener forældrebestyrelsen kan afhjælpes på en anden vis. Forældrebestyrelsens ser i højere grad fleksibiliteten i dag, da forældre på barsel reelt kan vælge at benytte dagtilbuddet i nogle uger på fuldtid og nogle uger på deltid, uden først at skulle søge kommunen om tilladelse.

Overordnet set mener forældrebestyrelsen, at deltidsordningen på grund af barsel eller forældreorlov er forbundet med uforholdsmæssige store administrative udfordringer, som ikke står mål med det, aftaleparterne ønsker at opnå.

Kombinationstilbud (punkt 3.2.5)

Forældrebestyrelsen er generelt positiv overfor forslaget om kombinationstilbud.

I forhold til forholdene for dagtilbuddet som følge af ordningen ser forældrebestyrelsen ikke samme administrative udfordringer som ved en midlertidig deltidsplads grundet barsel. Forældrebestyrelsen lægger særligt vægt på, at personalet ikke vil have samme usikkerhed for sin arbejdstid som ved en midlertidig deltidsplads.

I forhold til den fleksible pasning har forældrebestyrelsen særligt bemærket, at den ikke skal været omfattet af kravet om læring, hvilket forældrebestyrelsen er enig i.

Forældrebestyrelsen er dog bekymret for den manglende øvre grænse for hvor stor en del af kombinationstilbuddet, der kan udgør den fleksible pasning. Forældrebestyrelsen mener, at der heri kan være en udfordring for det enkelte barns læring (da der ikke er noget krav om læring i den fleksible pasning) og mulighed for at indgå i børnefællesskabet i dagtilbuddet. Dette vil potentielt sætte større krav til det pædagogiske arbejde med det pågældende barn.